

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Novo Nordisk A/S
Hallas Alle 1
4400 Kalundborg

J.nr. MST-1272-00953
Ref. sojen/valar/gukha
Dato 27. august 2012

Afgørelse vedrørende sikkerhedsniveau

For:

Novo Nordisk A/S

Hallas Alle 1, 4400 Kalundborg

Matrikel nr.: 3a m.fl., Rynkevang Gårde, Årby

CVR-nummer: 24 25 67 90

P-nummer: 1.007.675.697

Listepunkt nummer: D104

Afgørelsen omfatter:

Sikkerhedsvurdering og afgørelse vedrørende sikkerhedsniveau

Dato: 27. august 2012

Godkendt: Søren Jensen

Annonceres den 27. august 2012

Klagefristen udløber den 24. september 2012

Søgsmålsfristen udløber den 27. februar 2012

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING.....	3
2.	AFGØRELSE OG VILKÅR.....	4
	2.1 Vilkår for afgørelsen.....	4
3.	VURDERING OG BEMÆRKNINGER.....	5
	3.1 Grundlag og baggrund for afgørelsen	5
	3.2 Miljøstyrelsen Roskildes vurdering.....	6
4.	FORHOLDET TIL LOVEN.....	7
	4.1 Lovgrundlag.....	7
	4.2 Inspektion med virksomheden	8
	4.3 Offentliggørelse og klagevejledning	8

1. INDLEDNING

Sikkerhedsvurdering og afgørelse vedrørende sikkerhedsniveau for Novo Nordisk A/S, Kalundborg

Novo Nordisk A/S er omfattet af risikobekendtgørelsen som en kolonne 2 virksomhed, og Novo Nordisk A/S har derfor udarbejdet et sikkerhedsdokument. Virksomheden har et oplag af flydende ammoniak, der overskrider grænsen for ammoniak (50 t) i kolonne 2 i Risikobekendtgørelsen (Bek. 1666 af 14/12 2006), bilag 1. Miljøstyrelsen skal forholde sig til det eksterne miljø, og i dette tilfælde er risikoen, at en eventuel lækage i ammoniakbeholderen kan medføre ammoniakudslip, der kan nå uden for virksomhedens område. Der er i Miljøstyrelsens afgørelse også taget hensyn til andre stoffer omfattet af risikobekendtgørelsen, f.eks. ethanol, og andre typer risiko, f.eks. at slukningsvand (med indhold af ammoniak eller andet miljøfarligt stof) ved en eventuel brand vil blive ført til virksomhedens spildevandsrensningsanlæg.

Sikkerhedsdokumentet er gennemgået på møder med deltagelse af virksomheden, Arbejdstilsynet, Kalundborg Kommunes Beredskab, Politiet og Miljøstyrelsen Roskilde. Det endelige sikkerhedsdokument er fremsendt den 15. oktober 2011.

Ifølge risikobekendtgørelsens § 10, stk. 9, skal myndighederne inden for hvert deres område træffe afgørelse om de sikkerhedsmæssige foranstaltninger, som virksomheden skal træffe for at forebygge større uheld og begrænse konsekvenserne af større uheld. Miljøstyrelsen Roskildes afgørelse meddeles efter miljøbeskyttelseslovens § 41. De fire myndigheder har sammen vurderet sikkerhedsdokumentet og sikkerhedsniveauet på Novo Nordisk A/S, Kalundborg. Ifølge bekendtgørelsen skal miljømyndigheden (Miljøstyrelsen), kommunalbestyrelsen (det lokale beredskab/brandvæsenet) og Arbejdstilsynet alle tre myndigheder udarbejde en selvstændig acceptskrivelse, og dette er acceptskrivelsen fra Miljøstyrelsen Roskilde.

2. AFGØRELSE OG VILKÅR

På grundlag af oplysningerne i afsnit 3 og sikkerhedsdokumentet af 15. oktober 2011 meddeler Miljøstyrelsen hermed i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 41, stk. 1, accept af sikkerhedsniveauet for Novo Nordisk A/S, Hallas Allé 1, 4400 Kalundborg.

Miljøstyrelsen Roskilde vurderer, at Novo Nordisk A/S Kalundborg med det udarbejdede sikkerhedsdokument har klarlagt risikoen for større uheld og godtgjort, at der findes et system på virksomheden til at imødegå denne risiko. Miljøstyrelsen Roskilde vurderer videre, at Novo Nordisk A/S Kalundborgs risikosystem er tilstrækkeligt, når systemet udbygges/suppleres i henhold til risikomyndighedernes vilkår i myndighedernes respektive afgørelser.

Miljøstyrelsen Roskilde meddeler hermed i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 41 accept af sikkerhedsniveauet for Novo Nordisk A/S, Kalundborg som beskrevet i sikkerhedsdokumentet af 15. oktober 2011. Miljøcenter Roskilde vurderer, at det fremsendte sikkerhedsdokument dokumenterer:

- at faren for større uheld med farlige stoffer omfattet af risikobekendtgørelsen er klarlagt,
- at der er truffet nødvendige og effektive forholdsregler til at forebygge større uheld og begrænse følgerne af sådanne uheld mest muligt.

2.1 Vilkår for afgørelsen

N 1. Virksomheden skal til enhver tid, ved tilstedeværelsen af fornøden opsamlingskapacitet og afspærringsventiler, samt afhjælpende procedurer og/eller instrukser, kunne håndtere de vandmængder/vand-alkoholblandinger/flydende ammoniak, der kan opstå i forbindelse med et uheld, så dette ikke føres til rensningsanlægget.

N 2. Risiko for udslip af ammoniak til omgivelserne skal begrænses ved lukkeventiler og pull-away koblinger, og anlægget skal sikres mod påkørsel i forbindelse med losning.

N 3. Lageret skal overvåges med ammoniakdetektorer og alarmer. For at sikre at disse altid virker, skal de afprøves regelmæssigt.

N 4. Da ammoniakken læsses/losses af fremmed chauffør, skal det sikres, at vedkommende er bekendt med værkets instruktion. Af denne skal det fremgå, at der skal være en operatør tilstede fra Novo Nordisk A/S.

N 5. Ved en anlægsændring, der har betydning for risikoniveauet, skal der foretages en risikovurdering. (Dette vilkår svarer til vilkår V2 i Arbejdstilsynets afgørelse).

N 6. Virksomheden skal snarest muligt efter et større uheld eller tilløb til større uheld (nærved uheld) meddele tilsynsmyndigheden de oplysninger, der fremgår af Risikobekendtgørelsens bilag 7. Pligten til indberetning gælder, stoffer, der er omfattet af risikobekendtgørelsen.

N 7. Miljømyndigheden skal underrettes, hvis virksomheden lukkes, eller de aktiviteter, der medfører, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen, ophører.

3. VURDERING OG BEMÆRKNINGER

3.1 Grundlag og baggrund for afgørelsen

Grundlaget for afgørelsen har dels været sikkerhedsdokumentet udarbejdet af Novo Nordisk A/S, dels Virksomhedens hovedgodkendelse af 3. maj 2002, udarbejdet af Vestsjællands Amt.

Novo Nordisk A/S har et oplag på mere end 50 t ammoniak, men under 200 t ammoniak, som dels bruges til køleanlæg, dels til virksomhedens produktion. Oplaget er beliggende ved bygningerne BD og JC. Desuden er der et oplag på under 5000 t brandfarlige væsker, langt den største del udgøres af ethanol. Ammoniakmængden gør, at virksomheden er betegnet som en kolonne 2 virksomhed ifølge Risikobekendtgørelsen, ammoniak er klassificeret som et giftstof. De brandfarlige væsker gør ikke i sig selv virksomheden til en risikovirksomhed, men indgår i vurderingen i risikodokumentet.

3.1.1 Virksomhedens omgivelser

Virksomheden ligger i et industriområde, og der er ingen bilag 4 arter i nærheden, der skal tages særligt hensyn til. Der er udpeget to Natura 2000-områder i området omkring Novo Nordisk A/S.

Natura 2000 områderne nr. 166 Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord samt nr. 154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Desebjerg og Bollinge Bakke ligger i en afstand 4-4,5 km fra Novo Nordisk A/S.

Truslerne for Natura 2000 område nr. 154 er bl.a. at den gennemsnitlige årlige afsætning af atmosfærisk ammoniak i området er så høj, at de forskellige klit, hede- og skovnaturtyper påvirkes i negativ retning. Novo Nordisk A/S's daglige ammoniak-udledning reguleres via deres miljøgodkendelse. Ammoniak-bidrag fra større uheld skønnes at forekomme så sjældent og i øvrigt være så fortyndet p.g.a. afstanden, at det ikke vil have nogen betydning.

VVM: Virksomheden er godkendt til at kunne rummes inden for rammerne af regionplantillæg 2 til Regionplan 2001 – 2012 for Vestsjællands Amt, og der er derfor ikke grundlag for en VVM – proces.

Virksomheden har beregnet konsekvensafstanden for ammoniakudslip ved 1 % risiko for dødsfald, og for pølbrand (ethanol) ved 1 % risiko for irreversibel skade. Disse skader (1 % risiko) er beregnet til kun at opstå inden for virksomhedens område, som vist på virksomhedens oversigtskort over konsekvenszoner, se bilag 16 og 17 i virksomhedens sikkerhedsdokument. Miljøstyrelsen har stillet vilkår om foranstaltninger til begrænsning af konsekvenser uden for virksomhedens område, for at begrænse konsekvenser af uheld så meget som muligt.

3.2 Miljøstyrelsen Roskildes vurdering

Miljøstyrelsen Roskilde vurderer, at alle relevante risici er beskrevet og at der er taget tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger mod disse. Ligeledes vurderer Miljøstyrelsen Roskilde, at risikoen for, at uheld på virksomheden udvikler sig, så det medfører alvorlige farer for personer uden for virksomheden og miljøet, på nuværende tidspunkt er på et niveau, som Miljøstyrelsen kan acceptere, jf. afsnit 3.1.1.

Det fremgår af Risikobekendtgørelsen, at virksomheden snarest muligt efter et større uheld eller næved uheld skal meddele miljømyndigheden de oplysninger, som fremgår af bekendtgørelsens bilag 7. Pligten til indberetning gælder, når stoffer omfattet af risikobekendtgørelsen har eller kunne have været involveret.

Anlægget er sikret med vilkår (N1 - 7), med følgende begrundelser:

I tilfælde af udslip af flydende ammoniak eller organiske opløsningsmidler kan væsken løbe til proceskloakken, og herfra blive ført videre til spildevandsrensingsanlægget. Virksomheden har en procedure for tryk på nødstop, således at væsken ikke bliver ført til spildevandsanlægget, men bliver tilbageholdt i opsamlingsstanke.

Der er en risiko for udslip af ammoniak, hvis chaufføren kører, inden losningen er færdig, da dette kan medføre overrivning af slangerne. Slangerne er forsynet med pull-away koblinger, der medfører, at slangerne lukkes ved overrivning. Desuden skal ammoniakanlægget sikres mod påkørsel, for at hindre brud på tankene.

Anlægget skal overvåges med ammoniakdetektorer og alarmer for at sikre, at en lækage opdages.

Der skal være instrukser, der sikrer, at en fremmed chauffør er bekendt med instruktionerne for læsning/losning, og der skal være en Novo-ansat til stede. Dette sikrer mod, at der ikke sker udslip på grund af manglende kendskab til sikkerhedsforanstaltningerne.

Anlægsændring, der har betydning for risikoniveauet, skal risikovurderes. Derved undgås, at en anlægsændring utilsigtet medfører en forøget risiko, fordi konsekvenserne ikke er blevet grundigt vurderet. Dette er også beskrevet i bilag 2 til Arbejdstilsynets afgørelse.

Anlægsændringer og anvendelse er reguleret i lovgivning vedr. køleanlæg (se f.eks. www.kmo.dk og www.koeleteknik.dk). I AT-bekendtgørelser nr. 99 af 31. januar 2007 om indretning, ombygning og reparation af trykbærende anlæg og nr. 100 af 31. januar 2007 om anvendelse af trykbærende anlæg beskrives bl.a. at personer, der udfører vedligehold og reparation skal have certificeret uddannelse, eller erfaring svarende hertil. Alternativt skal arbejdet udføres under overvågning af en sådan person. Det skal sikres, at ukendskab til tekniske detaljer ved anlægget ikke medfører uheld.

Ved uheld og nærved-uheld skal virksomheden orientere miljømyndigheden. Derved sikres, at eventuelle konsekvenser af driften, som der ikke var overvejet, nu bliver inddraget i den tilstræbte løbende forbedring af sikkerheden.

Hvis virksomheden ophører eller lukker det anlæg, der er omfattet af risikobekendtgørelsen, skal miljømyndigheden underrettes. Derved sikres, at der ikke er mulighed for uheld med anlæg, der har været anvendt til formål, der kunne give anledning til uheld.

Sikkerhedsdokumentet skal regelmæssigt gennemgås og ajourføres. Derved sikres, at det er den nyeste viden og teknologi, der sikrer mod risiko.

Virksomheden har pligt til at gennemføre de foranstaltninger, der er beskrevet i sikkerhedsdokumentet, således at virksomheden løbende har så højt et sikkerhedsniveau som teknisk muligt.

4. FORHOLDET TIL LOVEN

4.1 Lovgrundlag

Risikobekendtgørelsen

Virksomheden er omfattet af § 4 i Risikobekendtgørelsen. Der er foretaget en vurdering af risikoforholdene og de foranstaltninger, virksomheden etablerer for at forebygge større uheld og imødegå følgerne heraf. Virksomheden skal i henhold til risikobekendtgørelsen regelmæssigt gennemgå sikkerhedsrapporten. Virksomheden skal fremsende ajourført sikkerhedsdokument til Miljøstyrelsen Roskilde, når forholdene begrundes det, dog mindst hvert femte år.

Miljøbeskyttelsesloven

Virksomheden er omfattet af kapitel 5 i Miljøbeskyttelsesloven, og Miljøgodkendelsen af Novo Nordisk A/S Fabriksområde af 3. maj 2002 gælder fortsat.

4.2 Inspektion med virksomheden

Kalundborg Kommunes Beredskab, Arbejdstilsynet og Miljøstyrelsen Roskilde udfører i samarbejde risikoinspektion med virksomheden. Inspektionen omfatter dels vilkår fastsat i henhold til myndighedernes respektive lovgivninger, dels virksomhedens efterlevelse af Risikobekendtgørelsens § 7 om, at virksomheden skal gennemføre de foranstaltninger, der fremgår af sikkerhedsdokumentet.

4.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Denne afgørelse vil blive annonceret den 27. august 2012 på Miljøstyrelsens hjemmeside mst.dk.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og miljøklagenævnet af:

- Ansøgeren
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen
- Embedslægeinstitutionen
- Landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den enkelte afgørelse, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som formål, og som har ønsket underretning om afgørelsen.

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes til Miljøstyrelsen Roskilde, Ny Østergade 7 – 11, 4000 Roskilde, eller ros@mst.dk. Klagen skal senest være modtaget den 24. september 2012.

Miljøstyrelsen Roskilde sender derefter klagen videre til Natur- og Miljøankenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er anvendt ved behandlingen af sagen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for alle klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Miljøstyrelsen. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behand-

lingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Virksomheden vil få besked, hvis vi modtager en klage.

En klage har opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Søgsmål:

Et eventuelt søgsmål om afgørelsen skal anlægges ved domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt/annonceret.

Med venlig hilsen

Søren Jensen

Kopi til:

Embedslægeinstitutionen hvs@sst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Friluftsrådet, Niels Egeberg
storkoebenhavnvest@friluftstraadet.dk.

Greenpeace Danmark, info@nordic.greenpeace.org

Beredskabet i Kalundborg Kommune, gert.jurgensen@kalundborg.dk

Arbejdstilsynet, pje@at.dk

Politiet, PLJ003@politi.dk

